



Галина Кирпа

муса і різьво



Намалювала
Грася Олійко

Львів
Видавництво Старого Лева
2022



Літа як не було. Траву у скверику кілька разів косили, сушили, згрібали в копички й кудись вивозили. Більше її ніхто не бачив.

Муся майже забула, що таке дощ. Здавалося, спека ніколи не спаде. Якби Бабуся не сідала за піаніно грати «Вальс дощу» Фридерика Шопена, таки й забулася б.

Але Бабуся дедалі рідше сідала за піаніно. А як сідала, то зажурено хитала головою й казала:

— Ну от, і пальці вже не ті. Перестають слухатися.

Муся дивилася на Бабусині пальці й думала: «Та ну! Пальці як пальці. І лагідні, й добрі. Хто не вірить, нехай запитає у моєї спини!».

За літо Муся і Бабуся кілька разів побували на Бабусиній дачі в передмісті. Година їзди маршруткою — і вже там. Уранці їхали, а ввечері поверталися. Маршрутка Мусі не сподобалася, бо гуркотіла дужче, ніж той автомобіль, що зник іще до того, як ми його запам'ятали.

— Колись ми родиною літували на дачі, — сказала якось Бабуся. — Мій чоловік тут чи не все перемалював.

Муся ходила по саду й дивувалася. А й справді, чи не все! Осьде та сама троянда, що висить у Бабусі на стіні у меншій кімнаті. Її хто хоч упізнає.

— Тоді дочки так не хотіли звідси їхати, що ховалися в кущах порічок, — згадувала Бабуся. — Казали, що там зимуватимуть.

— І зимували? — стороніла Муся.

— Де ти бачила, щоб діти зимували в кущах порічок? — спитала Бабуся.

— Ніде, — муркнула Муся, а подумки додала: «Ну, якщо діти й не зимують, то коти...».

— Пригадую, як довго ми їх ізвідти виманювали, — додала Бабуся. — Якби на світі не було ночі, то вони, може, й досі там сиділи б.

Звичайно, за такий короткий час, як день, жоден кіт не навчиться ловити мишей. Навіть найталановитіший. А Мусі не пощастило побачити навіть мишачого хвоста.

— Либонь, мої миші подалися шукати собі кращої господині, — мовила Бабуся. — Бо чим їм у мене поживитися?

Муся розглянулася навсбіч і зрозуміла, що таки нічим. Тож мишам не лишалося більше нічого, як податися шукати собі кращої господині. Бо що тут довкола? Дерева... кущі... троянди... і трава. Така висока, що в ній можна було заблукати. Хіба тим поживишся?

Лише один раз Бабусі таки закортіло на дачі переночувати.

— Може, пощастить перелічити свої спогади, — всмінулася вона й сіла на веранді з вікнами в сад. — Коли б ти тільки знала, скільки їх назбиралося...

Муся не хотіла заважати й згорнулася клубочком на порозі навпроти відчинених дверей. Матіола пахла так, що на Мусю відразу напала дрімота. І згодом вона заснула, бо її спогади можна було перелічити на пальцях однієї лапи. За якихось п'ять хвилин.

Кульбаби у їхньому скверику — всенька кульбабогальява! — геть до одної посохли й мовби запалися крізь землю.

— Не страшно, — сказала Бабуся. — Головне — дочекатися весни. А там вони до нас повернуться.

Скільки днів до весни, Муся не знала. Та вона тим і не переймалася. Її всю заповняло якесь нове очікування. І раптом вона зрозуміла, що то за очікування. Вона чекала ЗИМИ! Так, як завжди чекають чогось уперше.

Бабусі довелося відкласти до весни свого жовтого капелюшка і зелену кофтину. Ввесь свій легкий одяг вона поховала далеко в шафу на горішню полицю. Муся хотіла було туди заскочити, але Бабуся її осмикнула:

— Не звикай шастати по шафах.

Тепер Бабуся стала вдягатися набагато тепліше: куртка, довга спідниця або штани, шапка, шарф. Але Муся й так легко її впізнавала.

Сама Муся лишалася в тому, у чому була. Цебто в тому, що звичайно носять коти. Мусі більше нічого, крім сірої шерсті від голови до хвоста, й не треба було.

— Жаль, що в тебе немає такої шерсті, як у мене, — сказала їй Муся. — Це так зручно. І ти не мала б собі зайвого клопоту.

Бабуся скрушно похитала головою. Мовляв, атож, вічно цей клопіт! То зайвий, то незайвий! Куди без нього?

Тепер Бабуся виходила надвір рідше, хіба що раз на день — і все. Провітрюватися. І разом купити продуктів. Муся частіше. Бо їй таки було простіше — не треба вдягатися!

Давно-предавно не чути було соловейка. Бабуся сказала, що він уже *там*. Цебто десь у Єгипті. Там, де вирій. «Коли б він знав, що осінь буде така погожа, може, й не полетів би», — подумала Муся.

А от ворона як жила у скверику, так і живе. Навіщо їй ті єгипти? Та, либонь, вона й дороги туди не знає. У неї щодня одне й те саме заняття — перелітати з одного дерева на друге, сідати на гілку й каркати — згукувати інших ворон. І вони всі гуртом зчиняють такий галас, що Мусі хоч вуха затирай.

— Ти не знаєш, чого ворони не відлітають? — спитала якось Муся плямистого котика.

— Може, нема куди, — відповів той.

— А я думаю, що їм і тут добре, — сказала Муся.

Вона часто лежала на балконному підвіконні й думала про все на світі. І здебільшого про погоду. Правду казала



Бабуся: «Сяк-так пережили темний, непривітний листопад, переживемо й сірий грудень. А там і розвидниться».

Муся хотіла трішки подрімати, але їй чогось не дрімалося. Бо й у заплющених очах усе було сіре, як... Як що? Може, як туман. Може, як сукно. Словом — сіре, як сіре.

У всьому тому сірому ледве було видно й саму сіреньку Мусю. І помітити її завжди міг тільки той, хто хотів. Скажімо, Бабуся.

Он височіє тополька, де Муся влітку не раз пересиджувала дощ. Щоправда, тепер уже не пересидиш. На дереві ані листочка. Ані пташки. Анічого. Саме гілля, та й те голе. Коли під ним сидить плямистий, його видно як на долоні.

Бабуся й собі часто виходила на балкон, виглядала надвір і, бувало, казала:

— Ну от, знову накрапає. І що воно за зима? Чого доброго, забудемо, що таке сніг.

«Хтось забуде, а хтось, може, й не дізнається, що таке сніг, — подумала Муся. — Цікаво, чи можна буде той сніг слухати так само, як дощ?»

Одного дня Бабуся подивилася у вікно й мовила:

— Здається, підкрадається зима. Зривається сніг.

Муся відразу насторожилася: «Підкрадається? Чи не так само, як я, коли хочу щось сказати голубу на вушко?»